

УДК 811.161.2'373.611

СТИЛІСТИЧНА РОЛЬ ОКАЗІОНАЛІЗМІВ У ТВОРЧОСТІ ПАВЛА МИХАЙЛОВИЧА МОВЧАНА

Слюніна О. В.

Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія», м. Харків

Стаття присвячена дослідженню okazіоналізмів у творчості відомого українського поета, лауреата Національної премії імені Т. Г. Шевченка Павла Михайловича Мовчана. Зокрема, увагу зосереджено на прикметникових та прислівникових новотворах. Визначено стилістичну функцію okazіоналізмів, їхні види та способи творення.

Ключові слова: okazіоналізм, неологізм, індивідуальний стиль.

Постановка проблеми. Наукове зацікавлення новотворами в індивідуально-художньому мовленні визначається постійним прагненням письменників розширити межі словникового складу. Якщо в мові повсякденного спілкування неологізми зазвичай виконують суто номінативну роль – покликані називати нові явища чи предмети, то мова художнього твору передбачає навмисне використання okazіоналізмів із метою експресивного впливу на читача.

Індивідуальні неологізми (okazіоналізми) відрізняються від загальномовних тим, що вони вжиті автором лише один раз. Навіть саме слово *okazіоналізм* походить від латинського *occasio* – «випадок», що свідчить про певну «випадковість» новотвору. Однак деякі okazіоналізми настільки щільно входять у мову, що перестають сприйматися як ненормативні й проникають до активного словника. Так сталося, наприклад, із словом *мрія*, яке було введене в активний ужиток М. П. Старицьким. Слово *чинник* завдячує своїм виникненням І. Я. Франку. Вдавалися до творення нових слів І. П. Котляревський, М. Т. Рильський, П. Г. Тичина, П. Загребельний, Л. В. Костенко та інші митці.

Аналіз теоретичних положень показав, що okazіоналізми активно вивчаються як у мові преси, так і у мові художніх творів. Серед таких робіт дисертаційні й монографічні праці В. В. Герман, К. Ю. Голобородька, О. С. Грищеві, Ж. В. Колоїз, Т. Г. Юрченко, статті С. А. Бузько, О. Ф. Свиридова. Дослідники пропонують різноманітні підходи до вивчення новотворів (словотвірний, когнітивний, функціонально-прагматичний, лексикографічний тощо), а також наводять класифікації неологізмів за різними параметрами: за способом номінації (лексичні, семантичні), за характером виконуваної функції (номінативні, номінативно-стилістичні), за тематичною ознакою, за тривалістю свого існування, за рівнями мовної системи (фонетичні, граматичні, морфологічні, синтаксичні). Цілком закономірними видаються думки К. Ю. Голобородька, що лексичну okazіональність можна розглядати як на рівні слова, так і на рівні сполучення слів [2, с. 13].

Метою цієї статті є окреслення особливостей okazіонального словотворення у поезії П. М. Мовчана. Матеріалом дослідження послужила картотека, дібрана

шляхом суцільної вибірки зі збірок «Пам'ять», «Світло», «Жолудь», «Досвід», «Пам'ять».

Наразі творчість П. М. Мовчана є досить маловивченим явищем як у царині літературознавства, так і в мовознавстві. Як відзначає В. Осадчий, «Шлях поета у велику літературу був непростим: від повного заперечення, видавничих перипетій тощо – до визнання на державному рівні» [11, с. 1]. Дебютував поет збіркою з промовистою назвою «Нате!» у 1963 р., на початку 70-х виходять ще дві збірки «Летюче дерево» (1972) та «Зело» (1973), однак найяскравіше творче обличчя П. М. Мовчана виявив в останніх десятиліттях ХХ століття, на які припав пік його творчої активності.

Серед дослідників, які намагалися окреслити основні вектори творчого пошуку цього майстра слова, – І. М. Дзюба, М. Б. Славинський, О. А. Хоменко, М. С. Якубовська. Усі дослідники одноставні в тому, що перед нами поет філософський та інтелектуальний, складний для сприйняття саме через насиченість його поезій метафорами, ремінісценціями, які передбачають загальну ерудованість читача [3, с. 7–9]. М. Б. Славинський через таку увагу до нагромадження вишуканих епітетів та метафор називає лірику митця бароковою [12, с. 6].

П. М. Мовчана заявив про себе, як про поета-прихильника традиційного напрямку в літературі, відмовляючись від загальних тенденцій постмодернізму, про що пише М. Б. Славинський: «Загалом же автор, чутливий до несподіваних одкровень у поезії взагалі й найсмівливіших експериментів своїх сучасників, спирався на духовно-інтелектуальні надбання попередніх поколінь, традиційні етико-естетичні цінності. <...> У новітні, постмодерні часи П. Мовчана залишився вірним і собі, і класичній формі» [12, с. 6].

Привертають увагу й назви збірок митця слова – переважно більшість автор називає, використовуючи іменникові форми: «Кора» (1968), «Зело» (1973), «Пам'ять» (1977), «Досвід» (1980), «Жолудь» (1983), «Календар» (1985), «Світло» (1986), «Поріг» (1988), «Осереддя» (1989), «Материк» (1991), «Відбитки» (1992). При цьому слід зазначити, що в поетичній скарбниці письменника існує поема з назвою «Іменники», написана в 1969 р., що підкреслює значення імені для П. М. Мовчана. Ось що з цього приводу зазначає О. А. Хоменко: «Сенсотворчий номіналізм П. Мовчана визначає і специфіку його словника: серед усіх повнозначних частин мови поет найбільше вполював саме іменник, він-бо щонайадекватніше надається на функціонування в семантичному реєстрі універсалії, уральноючи ідею речі і визначаючись у синтаксисі через особливий стан або функцію. Повноголосся іменника прориває «континуум пригнічення» (Г. Маркузе) гвалтованої репресивною цивілізацією мови, дозволяючи креатору вийти на екзистенційний рівень достеменною мови буття, угледавши за ряхливою зміною багатоманіттям дефініцій істину» [14].

До індивідуальних особливостей ідіостилу П. М. Мовчана М. Б. Славинський відносить афористичність формулювань [12, с. 6]. І справді, чимало поезій цього автора відзначаються змістовністю та лаконічністю думки: «*материнське в нас – довічне, як довічні ми у хлібі*», «*переходи у форми завше інші*» [7, с. 18]. До улюблених слів, які найчастіше трапляються в поезіях П. М. Мовчана, М. Б. Славинський зараховує такі: *озов, сипкий, спрозоритися* [12, с. 6].

Щодо індивідуального стилю П. М. Мовчана, то варто вказати на насиченість віршів цього поета новотворами. Не знаходячи в мові потрібного слова для передачі якогось відтінку значення чи думки, митець відчуває гостру потребу вийти за межі усталених мовних форм і вдається до словотворчості. При творенні нових слів П. М. Мовчан послуговується як морфологічними засобами творення складних слів, так і неморфологічними: автор використовує суфіксальний, префіксальний способи творення, основоскладання, а також лексико-синтаксичний спосіб. Фіксуються у мовотворчості майстра слова й граматичні оказіоналізми: «*Всі смутки відлетіли. І необтяжно жити*» [8, с. 50], «*і що ти сузір'я, дрібні зодіаки*» [8].

Важливу роль відіграють оказіоналізми й у фонетичному малюнку віршів П. М. Мовчана. Наприклад, оказіональний прикметник *шумелий* у рядках «*Шпувало море, шум шумелий / розповивавсь у ширину*» [10, с. 51] підтримує загальну інтонаційну організацію поезії, створюючи алітерацію [ш] та сприяє відтворенню шуму морського прибою.

Особливою експресією відзначаються ілюстрації, у яких автор нагромаджує оказіоналізми: «*а поряд пронозить шиласта зеліна / знекровлений світом трухлявий листок*» [10, с. 12], «*Погожо-днинно, споришево, / пташки хвалу співають дневі*» [10, с. 5] «*Але навздогони карлюччя, як стріли, / щіткасто летіло, занозячись в кров*» [10, с. 41].

За допомогою новотворів у поезії П. М. Мовчана можуть створюватися антитези, контрасти: «*звідкіль у роті гіркота, / якщо і слово медвяніє*», «*і мед застиг солонолиций*» [10, с. 58], «*плавав плід, / і він єднав зі світом поцейсвітнім / весь потойсвітньо-невичерпний рід*» [10, с. 96], «*Розполовинений чуттями, / і радість смутками підшита*» [10, с. 11], «*Це руйнівнича чи творча робота? / Не розумію... не осягаю...*» [10, с. 10], «*Ні, я багатько! Як гляну назад – / скільки видатків: здоров'я, родина, / слідом за лихом – лихая година, / тиф, золотуха, сухоти, бронхіт <...> Світе мій! Що я, нищун з бур'янів? / Вижебрав хліба, а щастя не смів*» [10, с. 22], «*Губами втану, пучками впечуся / в п'ятьму сліпучу, в гріхоту святу*» [10, с. 64]. Такі прикметники, утворені переважно на основі іменникових компонентів, у поетичних текстах П. М. Мовчана створюють контрастні смислові паралелі, змушуючи задуматися над тими явищами, що існують у суспільстві. При цьому варто згадати, що особливою актуальністю в мистецтві протиставлення користується в кризові періоди, коли руйнуються звичні канони, усталений спосіб життя. Таким перехідним періодом є й ХХ століття, у якому переміщуються поняття анархії та свободи, порядності й безчестя, совісті й безсоромності, честі й безчестя.

Трапляються в поетичній системі П. М. Мовчана й новотвори-юкстапозити: «*Душа мовчить, готова до відльоту / відитовхує ненадлицю-скорботу*» [6, с. 96], «*Оце ж бо твій дім, самото-удовице: / побілені стіни, долівка німа*» [8, с. 21], «*... О часчко-кричайко!*» [10, с. 62], «*А цілу ніч дзвенить голодна пилка / про те, що вік – сніжинка-однокрилка*» [10, с. 45], «*В зіниці зневірені сестро-любове, / вп'ялись колоски чи луската полова*» [10, с. 52], «*До неба я очі підвів, / зірчину-мачину набачив*» [10, с. 7], «*хто до серця присмолив лихо-кам'янище*» [6, с. 14]. Такі оказіоналізми становлять собою згорнене порівняння – *зірчина-мачина* – зірка маленька, як мачина, *самото-удовице* – самотня, як удовиця.

Розглянемо більш детально творення нових слів за частиномовною приналежністю. У межах пропонованої статті зупинимося на характеристичі прислівникового та прикметникового словотворення.

У мовотворчості П. М. Мовчана прислівники творяться переважно за допомогою суфікса *-о* і здебільшого покликані інтенсифікувати ступінь переживання емоцій як, наприклад, у мікроконтексті «– *Не хочу печалі, – кричально розпечені очі / шукали води, щоб зору вернуть непороччя*» [10, с. 83], де має місце явище паронімічної атракції. Тут за допомогою звукового малюнка вірша семантично зближуються слова *печалі – кричально – розпечені – непороччя*. Автор уживає оказіоналізм *кричально*, утворений за аналогією до прислівника *благально* від іменника *крик*, для створення цілісного звукового образу, відтворення почуття розпачу й прагнення ліричного героя цей розпач подолати.

Звуковий образ у рядках «– *О життя! – я крикнув, поки голос не стух. / І вже шепітно губи слово те ліпили*» [10, с. 61] митець передає прислівником, пов'язаним з прислівниковим словосполученням в орудному відмінку – говорити шепотом – *шепітно*. З контексту вірша розуміємо, що цей прислівник позначає крайню зневіру ліричного героя.

Для передачі емоційної наснаженості П. М. Мовчан використав оказіоналізм *оклично* (мотивоване прикметником *окличний*): «...*І тільки мідний крик / стирчав оклично в небі благовісним*» [10, с. 59].

У наступній ілюстрації зоровий образ, витворений за допомогою прислівника, передає емоцію суму: «*Та ще закрався невидний сум, / що із очей струмує чорну-вато*» [10, с. 29]. Невипадково обрав автор саме чорний колір, оскільки він в українській мовній картині світу містить негативну емоційно-оцінну конотацію і є символом злості, печалі, рабства, рідше – смирення і терпіння.

Викликає інтерес і двокомпонентний прислівник, мотивований прикметниками *одноманітний* та *блакитний*: «*Проте одноманітно-блакитно і пливти / у мандрах кругосвітніх обридне крізь світи*» [8, с. 50]. Тут простежується індивідуально-авторське переосмислення блакитного кольору, який у цих рядках постає символом одноманітності.

Трапляються в мовотворчості П. М. Мовчана й складні прислівники, утворені від прикметникових основ. Як правило, такі новотвори персоніфікують суб'єкт порівняння, оскільки одна з їхніх частин мотивована назвою частини тіла: «*місто йшло кам'яноступо*» [9, с. 21], «*липневий вітер тихо, одностопо / ходив*» [9, с. 16], «*як тонкосльозо скрипка плаче*» [6, с. 35], «*І поглядала семноко / сопілка на твої вуста*» [8, с. 30]. В основу таких індивідуально-авторських новотворів покладено основну ознаку об'єкта, який «оживлюється». Так, уживання оказіонального прислівника *кам'яноступо* обумовлено потребою автора лаконічно передати, з одного боку, атмосферу міста з кам'яними будівлями, брушатими дорогами, а з іншого, цей же неологізм експлікує непривітність, швидкий темп життя в місті, де кожен прагне в першу чергу вирішувати свої власні проблеми. Прислівник *одностопо*, ужитий автором для характеристики вітру, підкреслює лагідність природної стихії, її тихий рух, що доповнюється означенням *липневий* та прислівником *тихо*. Прислівник *тонкосльозо*, який характеризує мелодію скрипки, утворений від складного прикме-

тника *тонкосльозий* і передає його семантику по відношенню до музики. Більш складні асоціативні зв'язки спричинили появу okazіоналізму *семиоко*.

Складні прислівники в індивідуальному стилі П. М. Мовчана використовуються й для увиразнення натуралістичних подробиць. Наприклад, у мікроконтексті «*Зіпнувсь на пагорб – кругогляд широколано простелявся*» [6, с. 38] okazіоналізм *широколано* (утворений від прикметника *широкий* та іменника *лан*) передає просторові характеристики. П. М. Мовчан послуговується й експресією прислівників на *-о* (*-е*), мотивованими діеприкметниками та відносними прикметниками: *розвихрений* → *розвихрено*: «*Немов роздмухано вітрами скирту дроту / вона летить розвихрено навпроти / за мить у тіло вп'ється жовте списся...*» [10, с. 78]; *краплистий* → *краплисто*: «*Дише степ і теплом, і росою краплисто*» [8, с. 62]. Такі новотвори подають образну характеристику картин природи.

Отже, серед новотворів-прислівників у поезії П. М. Мовчана доцільно виокремити такі групи: *прислівники, спрямовані на інтенсифікацію емоційного стану; прислівники, які увиразнюють картини природи; прислівники, які персоніфікують об'єкти навколишнього світу*.

Прикметники-okazіоналізми, які фіксуються в мовотворчості П. М. Мовчана здебільшого є художніми означеннями, які покликані увиразнити певну характеристику зображуваного предмета чи явища. У першу чергу автор описує явища природи. Так, наприклад, епітети *свердлуватий* та *стебластий* у мікроконтекстах «*Димок свердлуватий буравить повітря, / і запах сколихує приспану млюсть*» [10, с. 12], «*рідний стебластий димок*» [10, с. 12] передають зовнішню подібність диму до свердла та стебла.

Привертають увагу й складні прикметники, на кшталт: «*Волоподібний місяць втирає в груди роги*» [10, с. 84], де епітет-okazіоналізм *волоподібний* (так само утворений за аналогією до *людиноподібний*), очевидно, має у своєму змісті метафору, засновану на зовнішній подібності ріжків молодого місяця з головою вола. С. Я. Єрмоленко зауважує, що зооморфні метафори з компонентом *місяць* взагалі характерні народній творчості й серед них чільне місце посідають метафори, де акцент робиться на формі (*рогатий*) [4, с. 252].

На характер сили дощу вказує прикметники *весняносиллий*, *водопадний* у таких рядках: «*аби дощ весняносиллий / мармур папський не посік... / нерозсадний, водопадний*» [9, с. 21].

Найчастіше складні прикметники використовуються П. М. Мовчаном для «оживлення» природних реалій. Наприклад, у мікроконтексті «*А на узбіччі шляху тополі стоять гордорослі – / гнізда сорочі вінчають їм чола*» [9, с. 42] поет використав okazіональний прикметник *гордорослі*, який відображає українську лінгвоментальність, оскільки словосполучення *горда*, як *тополя* належить до стійких народних порівнянь.

Позитивну конотацію мають епітети, утворені шляхом основоскладання: «*Посланче осені, день многодарний*» [9, с. 20], «*дивуюся: та й щедротратні / озвучені липневі дні*» [10, с. 35]. Частотними є okazіоналізми з компонентом *сонце-*, які також містять позитивну оцінну інформацію, оскільки сонце в українській лінгвокультурі

традиційно наділене меліоративною конотацією: «Така ясінь! Лункі долоні / тримають склянки **сонцеповні**» [6, с. 5], «де не знаку про **сонцемирні** дні» [7, с. 120].

У своєрідну опозицію до попередніх ілюстрацій вступають такі ілюстрації: «О двадцятий вік! / Надивидкісний, **надболісний, великий**» [9, с. 17]. Оказіональний епітет **надболісний** у наведених рядках автор уживає для засудження негативних явищ, які мали місце в минулому столітті: війни, екологічні катастрофи, голод, зuboжіння народів. Префікс *над-* покликаний передавати інтенсивну міру вияву ознаки. Подібні інтенції спостерігаються й у наступних мікроконтекстах: «**Безодголом** буде поле» [6, с. 8], «В пальцях володаря чаша гаряча / й досі хмелить **неотямлений** світ» [8, с. 27]. Наведені епітети можна назвати гіперболічними, оскільки вони містять у структурі вказівку на високу міру вияву ознаки.

Особливою експресією відзначаються складні двокомпонентні епітети з прикметниковою основою: «Чиє воно, **печально-безіменне**» [10, с. 63], «Прозрівши в любові, із сувертка ночі / читали ми сні **нереально-пророчі**» [10, с. 49]. Такі образи нерідко відзначаються або синонімічними, або антонімічними відношеннями. Так, у рядках «На стовбурі тіла хитались розлого / **близнючно-однакові** три голови» [10, с. 41] П. М. Мовчан поєднує два синонімічних слова в одному мікроконтексті для підкреслення тотожності. Натомість антонімічним зв'язком пов'язаний оказіональний епітет *відчутно-непомітний*: «ти стань **відчутно-непомітним**» [10, с. 6].

У двокомпонентних епітетах автор також прагне відтворити синестетичні образи, причому прикметникова частина найчастіше відображає кольорові характеристики: «Підносиш до очей долоню – яка **прозора-кров'яна!**» [8, с. 13], «Та з-під листка, із-під долонь / б'є джерелом **густо-багряним / крикущий** золотий вогонь» [8, с. 13].

Виокремлюються також прикметники, мотивовані словосполученнями: *білогорлі* – біле горло, *печальноока* – печальні очі тощо. Такі новотвори у творчості П. М. Мовчана зазвичай персоніфікують реалію: «глибокі **двобокі** дзеркала» [9, с. 28], «Лапаття спить, і **білогорлі** сурми» [9, с. 12], «І озирнувся – ти слідком ступала, / **печальноока**» [10, с. 50], «Тут тихо. Спокій **круглоокий**» [6, с. 35].

Оказіоналізми на позначення часових ознак також складаються з двох компонентів: «Очей не вистачить... / щоб ти за день **ввібрати** міг безмежжя **швидко-танне**» [6, с. 38], «І тень **часовказня** на весну текла – / прозора, студена, кринична» [8, с. 24], натомість оказіоналізми на позначення просторових понять переважно утворені за моделлю прийменник + прикметник: «**щоб підкамінний** простір» [10, с. 100], «додати мужності з **пейзажів надовколишніх**» [10, с. 14].

Висновки. Оказіоналізми у творчості П. М. Мовчана належать до тих мовних засобів, які допомагають майстрові художнього слова подати поетично-образну характеристику явища більш рельєфно, точно й лаконічно, дозволяють передати всі нюанси переживань ліричного героя.

Список літератури

1. Герман В. В. Індивідуально-авторські неологізми (оказіоналізми) в сучасній поезії (60–90-і роки) : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / В. В. Герман. – К., 1999. – 22 с.
2. Голобородько К. Ю. Поэтическое творчество и проблемы идиостиля : [монографія] / Константин Юрьевич Голобородько. – Херсон : Олди-плюс, 2001. – 168 с.

3. Дзюба І. М. Цілюща сіль самопізнання / П. М. Мовчан. Сіль / І. М. Дзюба. – К. : Дніпро, 1989. – С. 5–32.
4. Єрмоленко С. Я. Мова і українознавчий світогляд : [монографія] / С. Я. Єрмоленко. – К. : НДІУ, 2007. – 444 с.
5. Колоїз Ж. В. Українська окказіональна деривація : [монографія] / Ж. В. Колоїз. – К. : Акцент, 2007. – 311 с.
6. Мовчан П. М. Досвід / П. М. Мовчан. – К. : Молодь, 1980. – 120 с.
7. Мовчан П. М. Жолудь : [поезії] / П. М. Мовчан. – К. : Молодь, 1983. – 144 с.
8. Мовчан П. М. Календар : [поезії] / П. М. Мовчан. – К. : Рад. письм., 1985. – 142 с.
9. Мовчан П. М. Пам'ять : [поезії] / П. М. Мовчан. – К. : Рад. письм., 1997. – 82 с.
10. Мовчан П. М. Світло : [поезії] / П. М. Мовчан. – К. : Молодь, 1986. – 152 с.
11. Осадчий В. Осені знак на порозі життя: українському поету П. Мовчану 60 / В. Осадчий // Слово просвіти. – 1999. – липень, число 7 (61). – С. 1.
12. Славинський М. Б. Не має епігонів: етюд про творчість українського поета-лірика Павла Мовчана / М. Б. Славинський // Літературна України. – 2004. – 17 червня. – С. 6.
13. Турчак О. М. Окказіоналізми в мові української преси 90-х років ХХ століття : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. філолог. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / О. М. Турчак. – Дніпропетровськ, 2005. – 22 с.
14. Хоменко О. А. Мисленнєвість поезії і поезія мисленнєвості: діалектика творення вербальної космогонії Павла Мовчана / О. А. Хоменко : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rius.kiev.ua/journal/5/homenko_2
15. Юрченко Т. Г. Окказіоналізми у творчості Павла Загребельного: структурно-семантичний і стилістичний аспекти : дис. на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Т. Г. Юрченко. – К., 2003. – 259 с.

Слюнина Е. В. Стилистическая роль окказионализмов в творчестве Павла Михайловича Мовчана / Е. В. Слюнина // Ученые записки Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – 2013. – Т. 26 (65), № 4, ч. 2. – С. 202–208.

Статья посвящена исследованию окказионализмов в творчестве известного украинского поэта, лауреата Национальной премии имени Т. Г. Шевченко Павла Михайловича Мовчана. Внимание сконцентрировано на окказиональных прилагательных и окказиональных наречиях. Определена стилистическая функция окказионализмов, их виды и способы образования.

Ключевые слова: окказионализм, неологизм, индивидуальный стиль.

Sljunina E. V. The stylistic role of occasional words in poetry by Pavlo Movchan / E. V. Sljunina // Scientific Notes of Taurida V. I. Vernadsky National University. – Series: Philology. Social communications. – 2013. – Vol. 26 (65), No 4, part 2. – P. 202–208.

The article is devoted to the investigation of the nonce words in the poetry by famous Ukrainian writer Pavlo Movchan. Depending on the aim of creation nonce words can be divided into two groups: nominative and stylistic. Nominative nonce words only give a new name to a new object while stylistic nonce words are often used by writers as vivid expressive mean to show positive or negative features. Most of neologisms belong to the general but there also are those that have been created by writers. They are called author's individual neologisms. The article addresses to the occasional adjectives and occasional adverbs in poetry by P. M. Movchan. The great attention is paid to the occasional adjectives and occasional adverbs. The stylistic features of the occasional words, their types and ways of their creation are specified. Models of occasional word formation and their semantic possibilities are also under analysis.

Key words: occasional word, nonce word, individual style, adjective, adverb.

Поступила в редакцію 13.11.2013 г.